

ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНІ ОСНОВИ ДІЯЛЬНОСТІ АНТИКОРУПЦІЙНИХ ОРГАНІВ ВЛАДИ В УКРАЇНІ

ДЕРЖАЛЮК Олександр Миколайович - кандидат юридичних наук,
головний консультант Національного інституту стратегічних досліджень (НІСД)
<https://orcid.org/0009-0002-9123-8526>
DOI 10.32782/LAW.UA.2023.4.16

Стаття присвячена теоретичним та прикладним питанням інформаційно-аналітичної діяльності антикорупційних органів влади в Україні. У рамках дослідження розкритий зміст основних понять інформаційно-аналітичної діяльності, як одного з елементів організації роботи спеціально уповноважених суб'єктів запобігання і протидії корупції в Україні. Визначені основні цілі і завдання вказаної діяльності, а також значення її проведення для прийняття управлінських рішень суб'єктами антикорупційної політики в Україні.

За підсумками дослідження зроблений загальний висновок про те, що інформаційно-аналітична діяльність антикорупційних органів влади в Україні найчастіше здійснюється у вигляді інформаційно-пошукової роботи, спрямованої на підтримку оперативно-розшукової діяльності правоохоронних органів, або у вигляді аналітичної роботи спрямованої на підтримку ухвалення уповноваженими суб'єктами інтегрованих рішень стратегічного і концептуального характеру у сфері протидії корупції, а також з метою координації діяльності антикорупційних органів.

Встановлено, що аналітична діяльність є безперервним процесом, який пронизує всі напрямки діяльності антикорупційних органів влади в Україні, залишаючись при цьому окремим напрямком роботи. Провідну роль у інформаційно-аналітичному забезпеченні антикорупційних органів влади відіграють спеціалізовані аналітичні відділи вказаних органів.

Відзначено, що рівень реалізації аналітичних рекомендацій антикорупційними органами ще не у всьому є цілком задовільним, а галузь знань у цій сфері ще не набула належного наукового опрацювання у вітчизняному правознавстві.

Ключові слова: корупція; боротьба з корупцією; антикорупційні органи; спеціалізовані антикорупційні органи; аналітична діяльність; інформаційні технології; кримінальний аналіз; оперативний аналіз; стратегічний аналіз.

Метою статті є дослідження особливостей проведення інформаційно-аналітичної роботи антикорупційними органами влади в Україні, а також розробка науково обґрунтованих рекомендацій щодо шляхів її удосконалення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій

Наукові і прикладні аспекти інформаційно-аналітичної діяльності правоохоронних органів влади протягом останніх років неодноразово ставали предметом наукового інтересу багатьох правознавців, серед яких можна виокремити наукові роботи О.Ю. Бусола, О.В. Калиновського, О.В. Ковальової, О.Є. Користіна, А.В. Мовчана, В.А. Некрасова, Д.М. Прокоф'євої-Янчиленко, С.О. Телешуна, І.А. Федчака, А.М. Ханькевича, С.С. Чернявського, В.В. Шендрика, І.Р. Шинкаренка.

Як правило, у вітчизняній правовій літературі інформаційно-аналітична діяльність

правоохоронних органів розглядається у якості складової їх оперативно-розшукової і досудової діяльності. Разом з тим, специфіка проведення аналітичної роботи спеціалізованими антикорупційними органами влади в Україні продовжує залишатися темою малодослідженою. Це зумовлює актуальність цієї теми і необхідність подальших наукових розвідок у вказаному напрямку.

Виклад основного матеріалу дослідження

У демократичних країнах правоохоронні органи є значно обмеженими у використанні негласних прийомів і засобів боротьби із злочинністю, які зазвичай домінують у роботі правоохоронців в авторитарних країнах. У зв'язку з цим, у країнах сталої демократії діяльність державних органів у сфері профілактики і протидії злочинності є тісно пов'язаною з накопиченням, аналізом і систематизацією великих об'ємів інформації, у тому числі отриманої з відкритих джерел.

Безпрецедентний розвиток інформаційних технологій, що спостерігається останнім часом, супроводжується посиленням інформаційно-аналітичної складової в діяльності всіх державних органів. Це має вираження у збільшенні обсягів інформації, автоматизації процесу обробки великих масивів даних, появі нових форм і методів інформаційно-аналітичної діяльності.

Розбудова інфраструктури спеціалізованих антикорупційних органів влади в Україні є одним із ключових етапів у реформуванні правоохоронної системи в Україні. Статтею 1 Закону «Про запобігання корупції» до спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції в Україні віднесені органи Національної поліції, Національне агентство з питань запобігання корупції (НАЗК) – центральний орган виконавчої влади зі спеціальним статусом, який забезпечує формування та реалізацію державної антикорупційної політики; Національне антикорупційне бюро України (НАБУ) – правоохоронний орган, на який покладено розслідування та розкриття корупційних правопорушень; Спеціалізована антикорупційна прокуратура (САП) – самостійний

структурний підрозділ Офісу Генерального прокурора.

Відповідно до ст. 38 Кримінального процесуального кодексу України в правоохоронних органах функцію досудового розслідування виконують: слідчі органів Національної поліції, органів безпеки (СБУ), Державного бюро розслідувань (ДБР), детективи органів Бюро економічної безпеки України (БЕБ) та Національного антикорупційного бюро України.

Спеціалізованими антикорупційними органами влади в Україні здійснюється аналіз кримінологічно значимої інформації, що була отримана під час розслідування корупційних злочинів, а також аналіз інформації під час реалізації профілактичних заходів антикорупційної політики.

Згідно з визначенням, яке використовується в методологічних документах Європолу, кримінальний аналіз – “це ідентифікація та забезпечення спостереження взаємозв'язків між даними щодо злочинів та іншими відомостями, потенційно пов'язаними зі злочинами, у практичній діяльності поліції та судових органів з метою надання допомоги особам, які приймають рішення щодо протидії злочинності, у подоланні невизначеності, а також забезпечення вчасного відвернення загроз і аналітичної підтримки оперативної діяльності” [1, с. 145].

Більшість вітчизняних теоретиків і практиків правоохоронної діяльності дотримуються погляду, у відповідності з яким кримінальний аналіз є узагальнюючою категорією, реалізація якого здійснюється на трьох рівнях: оперативному (діяльність спрямована на підтримку проведення окремих слідчих (розшукових) дій, чи негласних слідчих (розшукових) дій), тактичному (діяльність спрямована на дослідження тенденцій злочинності), і стратегічному рівнях (результати аналізу використовуються для підготовки стратегічних планів протидії злочинності) [2, с. 86; 3, с. 29.].

Стратегічний кримінальний аналіз, що проводиться спеціалізованими антикорупційними органами влади, на відміну від власне наукових досліджень, характеризу-

ється стратегічним цілепокладанням, заснованим на уявленнях про бажані соціально-економічні та політичні результати, у тому числі про соціально-прийнятний рівень безпеки від кримінальних загроз.

Актуальним прикладом документа стратегічного характеру в європейських країнах може бути звіт Європолу “Оцінка загроз тяжких злочинів та організованої злочинності” (SOCTA), створений з метою аналізу характеру або типу загроз з боку організованої злочинності. “Характерна особливість цього звіту полягає в меті цього документу – не боротьба з діяннями членів організованих злочинних угруповань, а нейтралізація чинників і ліквідація умов, що сприяють розширенню та зміцненню її ресурсної бази” [4, с. 26; 5].

У наукових публікаціях інформаційно-аналітична діяльність, як правило, розглядається як “пізнавально-дослідницька функція, яка в цілому здійснюється спеціалізованими підрозділами правоохоронних органів за допомогою інформаційних технологій, системи організаційних заходів і методичних прийомів при вивченні явищ, що становлять оперативний інтерес” [6, с. 42].

Резюмуючи вищезазначені визначення, слід зазначити, що зарубіжні правознавці, зазвичай, розуміють під дефініціями кримінальний аналіз та аналіз інформації – повноваження, у свою чергу – вітчизняні розглядають їх радше як діяльність або метод пізнання, що полягає у пошуку й оцінці інформації для протидії і профілактики злочинності.

Що стосується роботи органів поліції, то, залежно від ступеня використання інформації, зарубіжні теоретики і практики правоохоронної діяльності виокремлюють наступні моделі поліцейської діяльності: традиційна поліцейська діяльність (traditional policing), соціально-орієнтована поліцейська діяльність (community policing or community-oriented policing), проблемно-орієнтована поліцейська діяльність (problem-oriented policing), комп’ютерна статистична поліцейська діяльність (computer statistics model), поліцейська діяльність, керована розвідувальною аналітикою (Intelligence-led policing) [7, с. 143].

Модель поліцейської діяльності керованої розвідувальною аналітикою на сьогодні вважається найбільш ефективною через можливість правоохоронців використовувати результати інформаційного аналізу в якості безпосередньої підстави для початку кримінального розслідування. Набір же сучасних інформаційних технологій у сфері автоматичного опрацювання даних дозволяє проводити порівняння і аналіз інформації, прогнозувати дії осіб та місця їх можливого знаходження, давати рекомендації щодо організації діяльності поліцейських органів.

У правоохоронних органах України працівники, які займаються аналізом інформації, поділяються на аналітиків оперативного і стратегічного рівня. Проведення оперативного кримінального аналізу є прерогативою саме оперативних співробітників, до повноважень яких відноситься здійснення різних видів діяльності в межах досудового розслідування. Свою роботу вони можуть виконувати лише на підставі і в межах зареєстрованого кримінального провадження. Порядок проведення цього виду аналізу в Україні унормовано на законодавчому рівні достатньо чітко. Завдяки чому оперативні підрозділи правоохоронних органів мають можливість здійснювати оперативно-розшукову і досудову діяльність за практично єдиними правилами.

У той же час інформаційно-аналітична робота не може розглядатися лише як складова чи сервісна підсистема оперативно-розшукової діяльності. Пронизуючи всі напрямки діяльності правоохоронних органів, вказаний вид роботи, при цьому, залишається окремим її напрямком. У свою чергу, структурно відокремлені “аналітичні підрозділи не дублюють методів протидії злочинності, які у своїй роботі застосовують працівники слідчих та оперативних підрозділів” [8, с. 23].

Відповідно до висновків загальної теорії управління вимоги до структури державних органів є похідними щодо їхніх функцій. Структурно відокремлені підрозділи, що спеціалізуються на інтелектуальній роботі з інформаційними ресурсами, у тому чи іншому вигляді існують в усіх спеціалізованих

антикорупційних органах влади в Україні. Наявність таких відділів детермінована особливим характером інформаційно-аналітичної діяльності, що полягає у зборі, обробці, накопиченні і наданні інформації зацікавленим суб'єктам, у цілях роботи кожного конкретного антикорупційного органу.

Завдання і функції аналітичних підрозділів умовно можуть бути згруповані за наступними напрямками: аналіз злочинності, її структури, динаміки та прогнозування тенденцій; вивчення, аналіз і узагальнення результатів та ефективності антикорупційної політики; виявлення причин та умов, що сприяють вчиненню кримінальних та адміністративних правопорушень; підготовка для керівництва органів державної влади, громадськості довідкових матеріалів з питань формування та реалізації державної антикорупційної політики; розробка, узгодження і реалізація заходів, спрямованих на запобігання кримінальних правопорушень; проведення аналізу результатів взаємодії правоохоронних органів між собою і органами державної влади та місцевого самоврядування; підготовка пропозицій щодо вдосконалення законодавства у сфері протидії злочинності; підготовка змін до законодавства, пов'язаного із сферою діяльності того чи іншого державного органу.

У випадку з Державним бюро розслідувань науковий супровід діяльності цього органу, в частині узагальнення інформації, пов'язаної із практикою розслідуванням злочинів віднесених до компетенції ДБР, планується покласти не стільки на окремий аналітичний відділ, скільки на спеціально створену для цього наукову установу – Науково-консультативну Раду при Державному бюро розслідувань. Вказаний крок підкреслює важливість наукового супроводження діяльності ДБР у цілях наукового обґрунтування та оцінки ефективності управлінських рішень цього антикорупційного органу.

Згідно з висновками провідної міжнародної антикорупційної громадської організації Transparency International усі спеціалізовані антикорупційні органи в Україні продемонстрували свою здатність виконувати заявлені функції. Існуючі недоліки в

їхній роботі радше можуть бути пояснені довготривалим процесом їх створення, слабкістю аналітичної складової їхньої діяльності, низьким ресурсним забезпеченням, гальмуванням електронних механізмів поліпшення управління цими інституціями, наявністю механізмів впливу на розслідування та рішення, відсутністю комунікаційних стратегій щодо висвітлення діяльності, порушенням взаємодії між цими органами та іншими державними інституціями [9, 10].

Що стосується Бюро економічної безпеки (БЕБ), то вказаний орган був створений українським урядом лише 12 травня 2021 року. До цього відомства перейшли повноваження СБУ та податкової міліції у сфері боротьби з економічними злочинами. Інформаційно-пошукова та аналітично-інформаційна робота з метою виявлення та усунення причин і умов, що сприяють вчиненню кримінальних правопорушень, віднесених до підслідності Бюро економічної безпеки України, є одним із напрямків діяльності вказаного органу, який закріплений законодавчо (ст. 8 Закону України "Про Бюро економічної безпеки України" № 1150-ІХ від 28 січня 2021 року).

Міжнародні партнери України від МВФ під час розгляду програми розширеного фінансування України у липні 2023 року звернули свою увагу на необхідності посилення інституційної спроможності БЕБ шляхом підпорядкування цього органу Міністерству фінансів та посилення аналітичної складової його діяльності [11].

Найбільш помітні успіхи спеціалізованих антикорупційних органів в Україні, у першу чергу, стосуються розслідування ними традиційних форм корупції, таких як хабарництво або вимагання хабаря. Труднощі, як правило, виникають під час доведення корупційних правопорушень у сферах державного управління, державних закупівель, незаконного лобіювання, зловживання впливом, незаконного збагачення, протидії конфлікту інтересів.

Практичний проактивний підхід під час розслідування корупційних злочинів вітчизняними антикорупційними органами, значною мірою, ґрунтується на пошуку патернів злочинної діяльності. Припущення

полягає у тому, що учасники корупційних схем є схильними до повторення однотипних, усталених дій, які одного разу виявилися вдалими. Ця обставина дає можливість правоохоронним органам сконцентрувати свою діяльність на виявленні окремих патернів повторюваної злочинної діяльності. Стратегічний менеджмент патернів на сьогодні визнається оптимальним форматом діяльності для антикорупційних органів. Алгоритм аналітичної діяльності, у цьому випадку, багато в чому сфокусований на виявленні ризиків вчинення корупційних правопорушень і їх профілактику.

Про складнощі реалізації профілактичних антикорупційних заходів може свідчити приклад роботи Державної аудиторської служби України. Коли вказаний орган, після запровадження системи електронних закупівель Прозоро, з метою виявлення корупції під час проведення державних закупівель, розробив і почав використовувати у своїй роботі 35 індикаторів підозрілих тендерів. Проте, з часом виявилось, що недобросовісні учасники торгів навчилися враховувати ці показники й індикатори у своїй діяльності, що давало їм можливість уникати перевірок. Вирішити проблему вдалося після запровадження нового аналітичного інструменту, на основі машинного навчання, який наперед не є прив'язаним до чітко закріплених показників і формул [12, с. 7].

Уся діяльність суб'єктів антикорупційної кримінальної політики в Україні є тісно пов'язаною з отриманням, накопиченням, та обробкою великих об'ємів інформації. Обов'язковою умовою ефективного виконання інформаційно-аналітичних заходів є необхідність забезпечення безперервного процесу фіксації, систематизації, аналізу й оцінки інформації, зовнішньою формою організації якої є різного роду бази даних.

У той же час, існуючі недоліки в системі зберігання та доступу до статистичних даних продовжують залишатися проблемою в діяльності спеціалізованих антикорупційних органів влади в Україні. Так, в офіційній звітності за 2022 рік можна виявити наступні статистичні розбіжності. Якщо за даними НАБУ цього року детективи направили до суду з обвинувальним

актом 54 кримінальних проваджень щодо корупційних і пов'язаних із корупцією кримінальних правопорушень. То, за офіційними даними Офісу Генерального прокурора, до суду було направлено лише 9 таких проваджень. За офіційними даними ДБР, його слідчі направили до суду з обвинувальним актом 293 кримінальних проваджень щодо корупційних і пов'язаних із корупцією кримінальних правопорушень. Проте, за офіційними даними Офісу Генерального прокурора, до суду направлено лише 130 таких проваджень [13].

Значною мірою малодоступною для аналізу є інформація “про кількість зареєстрованих у різні роки кримінальних проваджень про корупційні правопорушення, про кількість осіб, яким протягом року було повідомлено про підозру у їх вчиненні, скільки таких проваджень було закрито на досудовому розслідуванні, зокрема, за відсутністю події і складу злочину та за недоведеністю винуватості особи, у скількох провадженнях в суді не знайшла свого підтвердження попередня кваліфікація про вчинення саме корупційних злочинів, про кількість виправданих судами обвинувачених у таких кримінальних провадженнях, про кількість обвинувачених, провадження відносно яких за такі діяння були закриті судами та за якими підставами, про кількість осіб із цього числа, які утримувались під вартою, про кількість обвинувальних актів, які судами було повернуто прокурорам в порядку ст. 314 КПК України, тобто у зв'язку із тим, що вони не відповідали вимогам цього Кодексу, про подальшу долю повернутих судом прокурорам обвинувальних актів і т.д.”. Малодоступною є інформація про те, “скільки ж реально покарано судом у розслідуваних ними провадженнях осіб за вчинення корупційних дій, обвинувальні вироки відносно яких по цій категорії справ вступили в законну силу і скільки із них засуджено саме до позбавлення волі та інших видів покарання” [14].

Вказані недоліки потребують вжиття заходів у напрямку узгодження форм статистичної звітності правоохоронних органів, що ведуть облік корупційних правопорушень, з формами статистичної звітності ор-

ганів судової влади щодо результатів розгляду судами кримінальних проваджень за корупційні правопорушення.

Висновки

1. У межах реалізації своєї компетенції всі антикорупційні органи влади в Україні володіють повноваженнями для здійснення інформаційно-аналітичних заходів. НАЗК – з метою профілактики ризиків і запобігання появи корупції в країні, а також встановлення системних причин корупції в українському суспільстві. Правоохоронні органи – для розслідування і профілактики корупційних злочинів.

Згідно з висновками зовнішньої незалежної оцінки ефективності діяльності Національного агентства з питань запобігання корупції, Національне Агентство успішно реалізує свої повноваження у сфері профілактики ризиків і запобігання появи корупції в Україні. Насамперед це стосується перевірки декларацій державних службовців і моніторингу конфлікту інтересів. Успішною є також діяльність Національного Агентства із підготовки аналітичних документів стратегічного характеру, антикорупційної стратегії, а також доповіді щодо ефективності реалізації антикорупційної політики в країні, у порядку, визначеному Законом “Про запобігання корупції” № 1700-VII від 14 жовтня 2014 року [15; 16].

2. Робота аналітичних відділів у правоохоронних органах не є ефективною в частині комплексного оцінювання поточного рівня правової безпеки в державі і підготовки на цій основі обґрунтованих пропозицій суб'єктам прийняття управлінських рішень. Часто їхні підсумкові аналітичні продукти мають формальний характер і значною мірою представляють собою узагальнюючі звіти про роботу окремих відділів.

Аналітичні відділи правоохоронних органів України не проводять єдиної політики, стосовно збору інформації про стан корупційної злочинності, не застосовують вони і єдиної методики дослідження джерел інформації, які б охоплювали всі рівні правоохоронної сфери.

Одним із напрямків посилення інформаційно-аналітичних спроможностей вітчиз-

няних правоохоронних органів є запровадження новітніх методів оцінки загроз і управління ризиками в правоохоронній сфері. Вказаний захід потребує розробки та впровадження національної версії методології оцінки ризиків організованої злочинності за зразком методології оцінки загроз тяжких злочинів та організованої злочинності Європолу (Serious and Organised Crime Threat Assessment, SOCTA).

Подальші кроки із вдосконалення аналітичної і моніторингової роботи антикорупційних органів в Україні потребують підвищення спроможностей спеціалізованих аналітичних відділів антикорупційних органів влади в Україні, більш чіткого розмежування існуючих інформаційно-аналітичних повноважень між різними органами державної влади з метою уникнення дублювання, посилення науково-дослідного супроводження всієї роботи антикорупційних органів.

Створення передбаченого урядовою Стратегією боротьби з організованою злочинністю міжвідомчого Національного координатора у сфері протидії організований злочинності сприятиме реалізації дослідницького потенціалу правоохоронних органів, в аспекті визначення цілей стратегічного кримінального аналізу, а також застосування єдиних критеріїв оцінки кримінальних загроз та зумовлених ними ризиків.

Література

1. Прокоф'єва-Янчиленко Д.М. Роль аналітичних центрів у впровадженні кримінального аналізу. Актуальні питання та перспективи розвитку кримінального аналізу в правоохоронній системі України: матеріали міжвідом. наук.-практ. конф. (Київ, 11 серп. 2022 р.). С. 144-148. *Національна академія внутрішніх справ*. URL: https://www.naiu.kiev.ua/files/naukova-diyalnist/naukovi-zaxodi/konferencii/2022/11_08/materialy_konf_110822.pdf

2. Потильчак А.О. Щодо співвідношення термінів «кримінальна розвідка» та «кримінальний аналіз» Прикарпатський юридичний вісник. 2017. Вип. 1(16), т. 5, ч. 1. С. 84-88. URL: http://pju.nuoua.od.ua/v1-5_2017/1/21.pdf

3. Федчак І.А. Основи кримінального аналізу : навчальний посібник. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ. 2021. 288 с. URL: <https://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/3723?mode=full>

4. Школьніков В.І., Калиновський О.В. Застосування кримінального аналізу в діяльності управління інформаційно-аналітичної розвідки Державного бюро розслідувань. Державне бюро розслідувань: на шляху розбудови : матер. Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 16 червня 2018 р.). 2018. С. 24-27. *Національний університет "Одеська юридична академія"*. URL: <http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/10305/SHKOLNIKOV, KALINOVSKY, 24-27.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

5. Уряд утворив Міжвідомчу робочу групу з координації запровадження системи оцінки СОСТА Україна. *Кабінет міністрів України*. 26.01.2022 р. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/uryad-utvoriv-mizhvidomchu-robochugrupu-z-koordinaciyi-zaprovadzhennya-sistemi-ocinki-socta-ukrayina>

6. Подобний О.О. Оперативно-розшукова діяльність у виявленні та розслідуванні злочинів: теорія, історія і сучасна практика. Навч.-метод. Посібник. Одеса : Видавничий дім «Гельветика». 2021. 258 с.

7. Моца В.В. Теоретико-методологічні засади використання кримінального аналізу оперативними підрозділами правоохоронних органів України. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право. Том 2. № 73 (2022). С. 141-147. URL: <http://visnyk-pravo.uzhnu.edu.ua/article/download/268762/264251/619801#pdf.js.action=download>

8. Барандич В.І. Важливість використання тактичного кримінального аналізу в діяльності аналітичних підрозділів національної поліції України. Актуальні питання та перспективи розвитку кримінального аналізу в правоохоронній системі України: матеріали міжвідом. наук.-практ. конф. (Київ, 11 серп. 2022 р.). С. 22-26. *Національна академія внутрішніх справ*. URL: https://www.naiu.kiev.ua/files/naukova-diyalnist/naukovi-zaxodi/konferencii/2022/11_08/materialy_konf_110822.pdf

9. Чи спроможні та ефективні антикорупційні інституції (період дослідження січень 2015 – липень 2020 рр.). *Transparency International Україна*. 29.10.2020 р. URL: <https://ti-ukraine.org/research/chy-spromozhni-ta-efektyvni-antykorpucijni-instytutsiyi-doslidzhennya-ti-ukrayina/>

10. Leaked U.S. strategy on Ukraine sees corruption as the real threat. *Politico*. 02.10.2023. URL: <https://www.politico.com/news/2023/10/02/biden-admin-ukraine-strategy-corruption-00119237>

11. МВФ додав ще 4 структурних маяки у програму EFF для України. *Економічна Правда*. 07.07.2023 р. URL: <https://www.epravda.com.ua/news/2023/07/7/702015/>

12. Artificial Intelligence – a promising anti-corruption tool in development settings? *Anti-corruption resource centr*. URL: <https://www.u4.no/publications/artificial-intelligence-a-promising-anti-corruption-tool-in-development-settings.pdf>

13. Микола Хавронюк. Цифри (НЕ) брешуть, або боротьба з корупцією за даними статистики. *Дзеркало Тижня*. 31.07.2023 р. URL: <https://zn.ua/ukr/anticorruption/tsifrine-breshut-abo-borotba-z-korupcijeju-za-danimi-statistiki.html>

14. Олексій Баганець. Загальний стан протидії кримінальним корупційним правопорушенням на території України за 2020 рік (в порівнянні зі статистичними даними за 2013-2019 роки). URL: <http://baganets.com/blogs-baganets/zagalnii-stan-protid-kriminalnim-korupc--125.html>

15. Зовнішня незалежна оцінка ефективності діяльності Національного агентства з питань запобігання корупції. *Кабінет міністрів України*. 24.07.2023 р. URL: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/perevirka%20NAZK/zvit-komisii-z-provedennia-nezalezhoi-otsinky-efektyvnosti-diialnosti-nazk.pdf>

16. Підсумки зовнішнього аудиту НАЗК: стратегічний провал інституції чи Новікова? *Дзеркало Тижня*. 05.09.2023 р. URL: <https://zn.ua/ukr/POLITICS/pidsumki-zovnishnoho-auditu-nazk-stratehichnij-proval-institutsiji-chi-novikova-.html>

*Derzhaliuk Oleksandr
Candidate of Juridical Sciences,
Head Consultant of the National Institute
of Strategic Studies (NISS)*

**INFORMATION AND ANALYTICAL
FOUNDATIONS OF ANTI-CORRUPTION
STATE INSTITUTIONS IN UKRAINE**

This article is dedicated to theoretical and practical issues of informational and analytical activities of anti-corruption state institutions in Ukraine. This study reveals the main principles of informational and analytical activities as one of the elements of the work of specifically authorised subjects for preventing and combating corruption in Ukraine. The article defines the main goals and objectives of such activities and the importance of their implementation for the decision-making process of the subjects of an anti-corruption policy in Ukraine.

Based on the results of the study, the author makes a general conclusion that the informational and analytical activities of anti-corruption state institutions in Ukraine most often take the form of information searching aimed at supporting the operational and investigative

activities of law enforcement agencies or the form of analytical work aimed at supporting the adoption of integrated strategic and conceptual decisions in combating corruption, as well as coordinating the activities of anti-corruption bodies.

The author establishes that analytical activity is a ceaseless process which embraces all areas of activity of anti-corruption state institutions while remaining a separate area of work. Specialized analytical departments of anti-corruption institutions play the leading role in the informational and analytical support of such institutions.

Furthermore, the author notes that the level of implementation of analytical recommendations by anti-corruption state institutions is not yet entirely satisfactory in all aspects, and the field of knowledge in this area still needs to be adequately studied in national jurisprudence.

Keywords: corruption; fight against corruption; anti-corruption bodies; specialized anti-corruption bodies; analytical activity; information technology; crime analysis; operational analysis; strategic analysis.

